

VSOD

Vin & Spiritus Organisationen i Danmark

Grænsehandel

VSOD | Policy Paper

Grænsehandel koster Danmark milliardbeløb

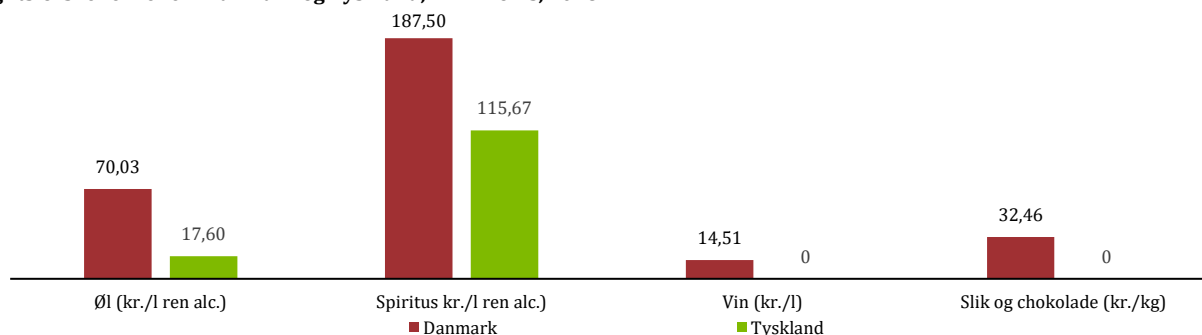
Det høje danske afgifts-, moms- og skatteniveau har nærmest gjort grænsehandel til en folkesport i Danmark. Halvdelen af de danske husstande grænsehandler mindst én gang om året. Det fører til merforbrug, mens statskassen årligt går glip af godt 2,2 mia. kr. i moms og afgifter alene på nydelsesmidler.

Ifølge Skatteministeriet grænsehandlede danskerne punktafgiftsbelagte nydelsesmidler for knap 3,5 mia. kr. i 2017ⁱ. Det betyder, at staten går glip af momsindtægter på 690 mio. kr., hvis det samme beløb var blevet forbrugt i Danmark. Dertil kommer tabte punktafgifter for knap 1,5 mia. kr. Dermed går statskassen glip af et årligt provenu på godt 2,2 mia. kr. på grund af grænsehandel med nydelsesmidler. Derudover taber danske virksomheder konkurrenceevne, omsætning og arbejdspladser.

Lavere afgifter fører til mindre grænsehandel

Afgiftsforskellene mellem Danmark og Tyskland giver danskerne incitament til at grænsehandle. Den danske spiritusafgift er 62 pct. højere end den tyske, inkl. moms, mens ølafgiften er ca. fire gange højere end den tyske. I Tyskland er der desuden hverken afgift på vin, slik eller chokolade. Dertil kommer kun 19 pct. moms i Tyskland og en reduceret fødevareroms på 7 pct., der bl.a. gælder slik og chokolade. Skatteministeriet har desuden konkluderet, at lavere afgifter fører til mindre grænsehandel, mens øgede afgifter fører til mere grænsehandelⁱⁱ. Der er altså væsentlige grunde til at prioritere den politiske opmærksomhed omkring afgifts- og grænsehandelsproblematikken.

Afgiftsforskelle mellem Danmark og Tyskland, inkl. moms, 2018

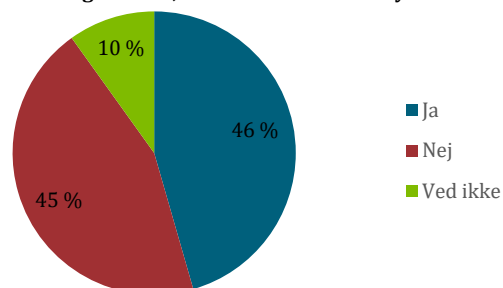

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger

Grænsehandel skaber merforbrug

Når danskerne tager turen til Tyskland for at grænsehandle, køber de typisk større mængder, end de ellers ville have gjort. Dermed opbygger de et lager i hjemmet der frister og fører til merforbrug. Hele 46 pct., af de danskere der har grænsehandlet, angiver, at de er tilbøjelige til at have et større forbrug, når de grænsehandler.

Er du tilbøjelig til at have et større forbrug af slik, chokolade, sodavand og alkohol, når du har handlet i Tyskland eller Sverige?

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, april 2018. n=1000

VSOD MENER

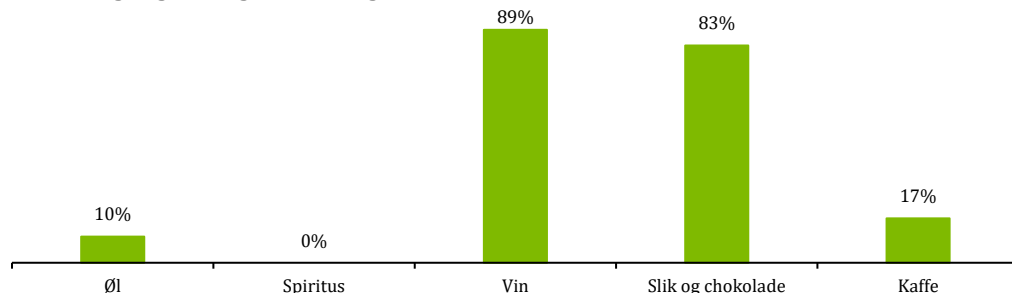
- ✦ De høje danske afgifter skaber incitament til grænsehandel
- ✦ Grænsehandel fører til merforbrug
- ✦ Lavere afgifter vil reducere grænsehandlen
- ✦ Danske virksomheder taber konkurrenceevne, omsætning og arbejdspladser pga. grænsehandel
- ✦ Den danske statskasse går glip af milliarder i afgifts- og momsprovener pga. grænsehandel

Ét skridt tilbage og et frem er lige langt...

Et bredt udsnit af Folketinget tog i 2013 et skridt i retning af lavere afgifter og grænsehandel, da de besluttede at fjerne sodavandsafgiften samt reducere ølafgiften med 15 pct. Dette blev fulgt op i 2017, hvor et flertal i Folketinget fjernede de planlagte stigninger i vin- og chokoladeafgiften fra 2018. Trods dette er afgiftsniveauet på en række af de varegrupper, der driver grænsehandlen, fortsat særdeles højt, fordi der samtidig har været en række afgiftsforhøjelser.

Den mest markante afgiftsstigning er vinafgiften, der er steget med 89 pct. siden 2009, mens Tyskland til sammenligning har en vinafgift på 0 kr. Ser man på prisen i en dansk forretning udgør moms og afgifter fx knap 40 pct. på en flaske vin og 50-75 pct. af salgsprisen på en flaske spiritus. Dermed er det særdeles attraktivt at grænsehandle disse varer.

Procentvis stigning i udvalgte danske afgifter, 2009-2018

Kilde: VSOD's beregninger

Hver 2. danske husstand grænsehandler

Hver anden danske husstand tager turen til Tyskland for at handle mindst en gang om året. Det viser årlige befolkningsundersøgelser siden 2010.

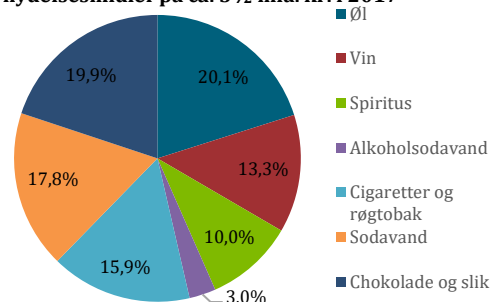
Andel af danske husstande, der grænsehandler mindst én gang årligt

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2018
50%	53%	48%	51%	50%	50%	51%	48%

Kilde: Capacent, Interresearch A/S og Norstat for Dansk Erhverv og DSK i marts 2010, februar 2011, februar 2012, juni 2014, marts 2015, maj 2016 og april 2018. n=1.000.

De afgiftsbelagte varer vin, spiritus, øl, slik og chokolade er sammen med de pantbelagte sodavand de mest populære grænsehandelsvarer. Dertil kommer en række andre varer, som mange grænsehandlende også køber med hjem, bl.a. fødevarer, kosmetik, rengøringsartikler, dyrefoder, etc.ⁱⁱⁱ. Når danskerne kører til grænsen for at spare de danske afgifter på alkohol og slik ryger der med andre ord langt flere varer med på traileren.

Fordelingen af grænsehandlen med nydelsesmidler på ca. 3½ mia. kr. i 2017

Kilde: Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse

De faste grænser udfordres af e-handel

Danskerne handler i stigende grad på nettet i både danske og udenlandske internetbutikker. Derfor vil der også komme en øget e-handel på punktafgiftspligtige varer som vin og spiritus. I den forbindelse frygter VSOD et øget illegalt salg, hvor der ikke betales afgifter og moms, da myndighedernes kontrolmuligheder er ressourcebegrænset, og salget fra privatperson til privatperson samtidig er umuligt at kontrollere effektivt. Hvis den illegale grænsehandel effektivt skal stoppes og forhindres, er det bedste middel en sænkning af afgifterne, således at incitamentet for e-grænsehandel med vin og spiritus fjernes.

Nøgletal for grænsehandlen

Danske husstande, der grænsehandler min. én gang årligt	48 pct.
Grænsehandlen med punktafgiftsbelagte varer, 2017	3,5 mia. kr.
Tabt momsprovenu pga. grænsehandel, 2017	690 mio. kr.
Tabt afgiftsprovenu pga. grænsehandel, 2017	1,5 mia. kr.
Stigning i vinafgiften 2009-2017	+89 pct.
Vinafgift, Tyskland	0 kr.
Vinafgift, Danmark	11,61 kr./liter
Moms og afgifter på flaske vin (75 cl, 13 pct. alc.)	39 pct.
Moms og afgifter på flaske spiritus (70 cl, 40 pct. alc.)	50-75 pct.
Den danske spiritusafgift er højere end den tyske, inkl. moms	+62 pct.

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT, Skatteministeriet og EU-Kommissionen

ⁱ Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse 2018", s. 164

ⁱⁱ Skatteministeriet, 2016, 'Status over grænsehandel 2016'.

ⁱⁱⁱ Dansk Erhverv